

B | R | N | O

Sportovní základní škola Botanická, Brno

Zadání soutěže

Urbanisticko-architektonická jednofázová
užší projektová soutěž o návrh

P01

Urbanisticko-architektonická jednofázová užší projektová soutěž o návrh

Sportovní základní škola Botanická, Brno

Zadavatel

Statutární město Brno

Organizátor Soutěže a zpracovatel Soutěžních podmínek:

Kancelář
architekta
města Brna

Kancelář architekta města Brna, p. o.

Zelný trh 331/13,

602 00 Brno

Obsah

1	Zadání	5
1.1	Řešené území	6
1.2	Požadavky na urbanisticko – architektonické řešení.....	8
1.3	Požadavky na dispoziční řešení.....	9
1.4	Požadavky na řešení veřejných prostranství v rozsahu lokality B.....	14
1.5	Požadavky na etapizaci.....	14
1.6	Základní bilance	15
2	Lokalita	16
2.1	Charakteristika lokality	16
2.2	Pozemky (majetkoprávní vztahy).....	18
2.3	Památková ochrana.....	18
2.4	Vybavenost	20
2.5	Doprava	21
2.6	Územní plánování.....	24

Seznam použitých zkratek:

K+R	krátkodobé parkoviště typu „Kiss and Ride“
MHD	městská hromadná doprava
FVE	fotovoltaická elektrárna

1 Zadání

Představitelé Tělocvičné jednoty Sokol Brno I již delší dobu zvažovali, jakým způsobem zvelebit nedostatečně využívanou část venkovního areálu sousedící s Botanickou ulicí, kde se nyní nachází garáže. Z toho důvodu byla projednána vize vybudovat na pozemku Tělocvičné jednoty Sokol Brno I základní školu spojenou s víceúčelovou sportovní halou. Statutární město Brno by bylo investorem základní školy a pozemek pod základní školou by byl převeden do majetku města Brna. Převodem Tělocvičná jednoty získá možnost bezúplatně využívat do konce životnosti budovy sportovní halu ve všedních dnech v časech 14:30 - 22:00 hodin a také o víkendech. Ve všední dny do 14:30 hodin by halu využívala pro své potřeby základní škola.

Možné propojení sportovního areálu Tělocvičné jednoty Sokol Brno I se školským zařízením nabízí zároveň možnost vybudovat sportovní základní školu s obrovskými možnostmi využití ostatních sportovišť včetně venkovního hřiště.

Novostavba základní školy s víceúčelovou sportovní halou (lokalita A) by měla doplnit urbanistickou kompozici a dotvořit prostředí tří kulturních nemovitých památek, s nimiž bude přímo sousedit, a **úprava veřejných prostranství** (lokalita B) by měla rehabilitovat jejich současnou podobu, která neodpovídá jejímu významu.

Předmětem Soutěže v rozsahu lokality A (viz 1.1 Řešené území) je tedy urbanisticko-architektonické řešení novostavby sportovní základní školy včetně víceúčelové sportovní haly. Nová základní škola s rozšířenou výukou tělesné výchovy bude mít celkem **18 kmenových učeben pro max. 540 žáků**.

Navržená budova základní školy by měla představovat nejen kvalitní urbanisticko-architektonické řešení ve vztahu k okolní zástavbě, ale měla by být kvalitním a příjemným prostředím pro rozvoj dětí a mládeže. Návrh by měl odpovídat současnému pohledu a přístupu ke způsobu výchovy a vzdělávání dětí a mládeže.

Návrh by měl přinést kvalitní nadčasový koncept udržitelného způsobu navrhování staveb veřejné vybavenosti s ohledem na energetickou náročnost řešení. Stavba by měla být ohleduplná a šetrná ke svému okolí i ke svým uživatelům.

Předmětem Soutěže v rozsahu lokality B (viz 1.1 Řešené území) je ideový návrh řešení veřejných prostranství vymezených významnými stavbami v bezprostředním vztahu k novostavbě základní školy. Jedná se o kulturní památky budov Nejvyššího soudu ČR, Masarykova studentského domova a Husova sboru.

Zadavatel dále **doporučuje respektovat požadavky podrobněji popsané v následujících kapitolách 1.1 až 1.5**. Jejich nedodržení není důvodem k vyřazení návrhu z posuzování a k vyloučení účastníka ze Soutěže. Kvalita a komplexnost zpracování těchto požadavků do soutěžního návrhu je jedním z hodnotících kritérií Soutěže a bude předmětem posouzení porotou.

1.1 Řešené území

Řešené území se nachází v městské části Brno-střed, v katastrálním území Veveří.

Řešené území je rozděleno do dvou částí – lokalita A a lokalita B. V rozsahu lokality A (východní část pozemku p.č. 1378/1 v k.ú. Veveří) bude umístěna novostavba základní školy.

Hranice lokality B je nepravidelného tvaru a je vymezena nárožím ulic Sokolská-Botanická, nárožím ulic Burešova-Bayerova-Cihlářská a ulicí Botanická po budovu Husova sboru. Rozsah lokality B zahrnuje veřejná prostranství tvořící předprostor památkově chráněných staveb Nejvyššího soudu ČR, Masarykova studentského domova a Husova sboru.

Plocha řešeného území

Lokalita A	4.205 m²	0,42 ha
<u>Lokalita B</u>	<u>8.940 m²</u>	<u>0,89 ha</u>
Celkem	13.145 m ²	1,31 ha

— řešené území

Obr. 1 – Schéma řešeného území, zdroj: Statutární město Brno (gis.brno.cz), KAM

Pro naznačení vzájemných vazeb a širších vztahů je dále vymezeno tzv. dotčené území, do kterého je zahrnut celý areál TJ Sokola Brno I včetně přilehlé ulice Sokolské, dále Tyršův sad, Husův sbor, budova kina Art, Masarykův studentský domov, ulice Botanická (úsek od Kotlářské po Smetanovu), ulice Bayerova (úsek od Kotlářské po Burešovu), ulice Burešova (úsek od Lidické po Cihlářskou) a ulice Cihlářská (úsek od Burešovy po Smetanovu). Plochy dotčeného území nejsou předmětem soutěžního návrhu a nebudou porotou hodnoceny, ale mají přímou vazbu na řešené území. V rámci návrhu je

možné v tomto území nastínit možný následný rozvoj území ve vazbě na nový objekt základní školy a úpravy přilehlých veřejných prostranství.

Plocha dotčeného území

68.100 m²

6,81 ha

Obr. 2 – Zákes řešeného a dotčeného území do ortofotomapy, zdroj: Statutární město Brno (gis.brno.cz), KAM

1.2 Požadavky na urbanisticko – architektonické řešení

Navrhněte novostavbu základní školy s víceúčelovou sportovní halou, která přirozeně doplní stávající kompaktní městskou zástavbu vnitřního města. Novostavba základní školy by měla respektovat stávající uliční čáru a měla by být do území citlivě zasazena s přihlédnutím k okolním památkově chráněným stavbám Nejvyššího soudu ČR, Masarykova studentského domova a Husova sboru a také ve vztahu k významné funkcionalistické stavbě objektu TJ Sokol Brno I.

Lokalita A určená pro umístění základní školy leží v platném územním plánu ve stavební návrhové ploše **R – zvláštní plocha pro rekreaci** a v návrhu územního plánu v ploše stabilizované stavebně omezené **S/o1 – plocha sportu** (viz 2.6 Územní plánování). Umístění novostavby základní školy v území tedy bude vyžadovat změnu územního plánu, čehož si je Zadavatel vědom.

Návrh by měl **zohledňovat** následující požadavky:

Urbanismus a architektura

- umístěte základní školu na vymezenou část pozemku p. č. 1378/1 v k.ú. Veverí (lokalita A), Zadavatel v rozsahu lokality A předpokládá změnu územního plánu;
- urbanistické a architektonické řešení základní školy bude vhodně dotvářet celkovou koncepcí a kompozicí místa, jako dominanta řešeného prostoru musí být ponechána věž Husova sboru;
- respektujte topografii terénu;
- výška základní školy s víceúčelovou sportovní halou by neměla přesáhnout 16 m; měřeno od nejnižšího bodu přilehlého upraveného terénu, a to v části obvodu budovy, která je orientována k přístupovým veřejným prostranstvím (ulice, chodník, náměstí apod.), po úroveň hlavní římsy nebo horní úroveň atiky;
- v rámci základní školy lze uvažovat o multifunkčním využití pro mimoškolní aktivity a akce v odpoledních a večerních hodinách i o víkendech, základní škola tak může sloužit nejen pro sportovní aktivity, ale také pro společensko-kulturní aktivity;
- zabývejte se vztahem veřejných prostranství a stavbou základní školy;
- navržené ploché střechy budov (s výjimkou ploch teras, světlíků a ploch s technickým zařízením, anebo střešních ploch, které jsou zdrojem využívaných srážkových vod) řešte jako min. extenzivní vegetaci na konstrukci;

Krajinářské řešení a modrozelená infrastruktura

- navrhněte řešení modrozelené infrastruktury jako nedílnou součást komplexního urbanistického, architektonického a krajinářského řešení;
- při návrhu veřejných prostranství koordinujte návrh krajinářských úprav s odvodněním zpevněných ploch, koncepce odvádění dešťových vod bude v souladu s platnou legislativou a Generellem odvodnění města Brna;
- při návrhu veřejných prostranství zohledněte princip aplikace hospodaření se srážkovými vodami prostřednictvím přírodě blízkých objektů nebo zařízení, případně možnosti využití srážkových vod k provozu nemovitosti a závlahy;

Dopravní řešení a technická infrastruktura

- navrhněte vhodný způsob parkování pro zaměstnance škol i pro provoz školy v rámci stavby základní školy, přičemž je uvažováno s potřebou cca 30 parkovacích míst pro zaměstnance, tato parkovací stání

mohou být následně využívána v odpoledních a večerních hodinách a o víkendech pro potřeby návštěvníků mimoškolních aktivit (zájmové kroužky, tělocvična, atd.);

- umístění parkovacích stání K+R příp. stání na parkovací kotouče je preferováno v rámci veřejných prostranství v ulici Botanické nebo Sokolské příp. i Burešově;
- navrhnete napojení na cyklistickou stezku, případně rozšíření napojení;
- součástí návrhu by měla být i vhodná doplňková infrastruktura pro cyklistickou dopravu, tedy zejména stojany pro kola a koloběžky ideálně v krytém a uzamykatelném prostoru;
- zohledněte dostupnost napojení na sítě technické infrastruktury;

Vnitřní prostředí budovy

- budova základní školy by měla z hlediska energetické náročnosti a kvality vnitřního prostředí splňovat nároky na pasivní budovy;
- budova by měla být z hlediska jejich provozu CO₂ neutrální;
- doporučuje se na stavbu aplikovat opatření šetrná k životnímu prostředí a opatření pro zvýšení odolnosti budovy vůči změnám klimatu
- konstrukční řešení budovy by mělo být koncipováno tak, aby bylo možné řešit střechu jako biosolární (kombinace zelené vegetační střechy spolu s FVE) a toto opatření souběžně vhodně kombinovat s dalšími zdroji energie v budově;
- v návrhu počítejte s možností budoucího rozšíření FVE na vhodných plochách budovy (budova bude moci být s minimalizovanými náklady osazena v budoucnu dalšími FVE s využitím přetoků do městského agregáčního bloku);
- vzduchotechnickou/é jednotku/y by měla/y být umístěna/y tak, aby se využilo odpadní teplo z odváděného vzduchu vč. kuchyně;
- součástí návrhu by měla být i koncepce zajištění tepelné, akustické a světelné pohody v budově;
- v rámci návrhu zvažte vhodný způsob hospodaření se srážkovou a šedou vodou;
- popište základní koncepci řešení vytápění, přípravy teplé vody, chlazení a větrání včetně uvažovaných zdrojů energie pro pokrytí energetické náročnosti.

1.3 Požadavky na dispoziční řešení

Navrhnete v rámci lokality A sportovní základní školu jako otevřenou instituci, která by měla být variabilní a měla by nabízet prostory různého charakteru pro různé typy výuky i pro odpočinek, měla by jednotlivé funkce vhodně a chytře integrovat a vytvářet tak inspirující a motivující prostředí pro žáky i učitele. Výuka se nemusí omezovat pouze na prostory učeben, ale pedagog by měl mít možnost využít širší škálu prostorů v rámci školy.

Specifický provoz školského zařízení vyžaduje odpovědný přístup k návrhu, aby byl zaručen bezvadný chod budov. Školská stavba by měla vytvořit přirozené a příjemné prostředí, které bude mít společně s výukou samotnou pozitivní vliv na vývoj každého dítěte.

V následující podkapitole je popsán základní stavební program a principy a požadavky fungování školského zařízení. Zadavatel zdůrazňuje, že objekt základní školy je umístěn na pozemku s omezenými prostorovými možnostmi. Účastníci by k návrhu provozu objektů měli přistupovat ekonomicky a efektivně.

Základní kapacity

Navrhněte základní školu jako **bezbariérový objekt** s kapacitou **max. 540 dětí**, tj. **10 kmenových učeben** po max. 30 žácích **na I. stupni a 8 kmenových univerzálních učeben** po max. 30 žácích **na II. stupni**.

Personální obsazení na základní škole bude zajištěno **17 pedagogy na I. stupni, 10 pedagogickými asistenty, 15 pedagogy na II. stupni včetně 3 členů vedení školy, 16 provozními (9 zaměstnanců stravovacího zařízení a 7 nepedagogických pracovníků) a 2 administrativními pracovníky**.

Provoz školy bude rozdělen na **část užívanou výhradně školou** - výukové a pobytové prostory – neveřejná část, vedení školy a kuchyně (žáci, učitelé a ostatní zaměstnanci školy) **a část určenou jak pro účely školy, tak i pro veřejnost** - výukové a pobytové prostory – veřejná část, školní jídelna, víceúčelová sportovní hala (např. v odpoledních hodinách prostory kluboven, některých učeben, knihovny, tělocvičen, atd.).

Výukové a pobytové prostory – neveřejná část

Součástí každé **kmenové učebny** na I. stupni bude pracovní kout. Mimo kmenové učebny bude navržena **1 půlená učebna** (univerzální, výuka jazyků, rezerva) a **univerzální dílna**, která bude sloužit také II. stupni.

Pro potřeby I. stupně bude sloužit **školní družina**. Dle dostupných údajů navštěvuje v brněnských základních školách družinu 60–70 % žáků z celkového počtu žáků na prvním stupni. Řešení školní družiny je ponecháno na zvážení účastníka Soutěže. Zadavatel preferuje oddělení provozu družiny od prostoru učeben. Nicméně vzhledem k efektivnímu využití prostorů v čase nevyklučuje, aby v rámci návrhu bylo možné uvažovat i s možností **využití místností školní družiny jako doplňkové učebny** (např. jazyková učebna). Ke školní družině bude zajištěno potřebné sociální zázemí pro vychovatelky a žáky.

Výuka na **II. stupni** probíhá v rámci **kmenových univerzálních a odborných učeben**. Odborné učebny budou sloužit pro výuku cizích jazyků, přírodopisu, fyziky, chemie, IT, výtvarné výchovy, hudební výchovy a pracovní výchovy (univerzální dílna společná s I. stupněm).

Výuka cizích jazyků bude zajištěna 2 až 3 malými (půlenými) učebnami.

Odborné učebny přírodopisu, chemie a fyziky budou disponovat sbírkami a přípravami s odpovídajícím vybavením. V návaznosti na učebny fyziky a chemie bude zajištěna laboratoř.

Pro potřeby **výuky IT** budou sloužit 3 učebny. Z toho jedna učebna bude sloužit pro I. stupeň a 2 učebny pro II. Stupeň. Je vhodné v blízkosti situovat serverovnu pro základní školu.

Dvě místnosti **kluboven**, event. jedna velká klubovna budou sloužit především žákům II. stupně v odpoledních hodinách. Mohou být zároveň pronajímány i pro mimoškolní aktivity, např. volnočasové kroužky, soukromá výuka atd.

Učitelé a učitelky na I. i II. stupni budou mít mimo **kabinety** k dispozici **učitelský salonek** s kuchyňským koutem, pro společné setkávání s kolegy, kde by měli mít také možnost připravovat se na výuku. Optimálně by v jednom kabinetu mělo zasedat max. 5 učitelů / učitelek.

Vychovatelé a vychovatelky budou mít rovněž k dispozici samostatný **salonek** se zázemím v blízkosti školní družiny.

Výukové a pobytové prostory – veřejná část

Základní škola bude mít **centrální vstup** s vestibulem, vrátnicí a informačním centrem (nástěnka, úřední deska atd.). Přístup do jídelny a tělocvičny (víceúčelová sportovní hala) bude umožněn

z centrálního vstupu, a také vlastními **vedlejšími vstupy**. Pro potřeby kuchyně bude zřízen **vedlejší vstup**.

Chodby by měly sloužit v době přestávek jako odpočinkové zóny a také místa vzájemných setkávání a neomezovat se na pouhé propojovací koridory. Měly by tedy vytvářet různá zákoutí, která vhodně doplní pestrou škálu výukových prostorů školy.

Konkrétní způsob řešení **šaten** je na zvážení účastníků Soutěže.

U prostorů **audiovizuální učebny, výtvarného ateliéru, univerzální dílny a cvičné kuchyně** se předpokládá, že budou v odpoledních hodinách pronajímány veřejnosti a zájmovým organizacím (keramická dílna, hudební zkušebna, sborový zpěv, fotografický kroužek, šachový oddíl atd.).

Knihovna je primárně určena pro účely školy. Může být však ve vyhrazeném čase zpřístupněna veřejnosti. Kapacita knihovny bude **5 000 svazků**. Součástí knihovny bude čítárna, studovna, sklad knih a zázemí pracovníka knihovny.

Vedení školy

Část základní školy vyhrazená pro vedení zahrnuje **pracovnu ředitele/ředitelky základní školy, pracovnu zástupců/zástupkyň ředitele/ředitelky základní školy, školní poradenské pracoviště, ekonomické oddělení** se dvěma zaměstnanci, **administrativní zázemí** (copy centrum, čajová kuchyňka) a **archiv**. Součástí úseku vedení bude **sborovna pro cca 65 osob**, kde se budou konat nejen porady pedagogického sboru, vedení školy a provozních zaměstnanců, ale mohla by sloužit i např. pro účely školení.

Společné vybavení sloužící zaměstnancům školy zahrnuje zázemí pro úklid, pro školníka (dílna, sklad), sklady učebnic a školních potřeb a vybavení a další sociální, technické zázemí a sklad odpadu.

Stravovací zařízení

Kuchyně bude navržena pro celkovou kapacitu **800 jídel za den**. Jedná se o komplexní gastronomický provoz, který bude zajišťovat stravování pro všechny žáky a zaměstnance základní školy. Dále umožní prodej jídel mimo školní provoz pro externí strávníky.

Nedílnou součástí stravovacího provozu je administrativní část a zázemí zaměstnanců kuchyně. Zázemí pro zaměstnance kuchyně bude mít svůj vlastní vstup.

Školní jídelna bude mít kapacitu **200 strávníků**. Během tří směn by se mělo vystřídat celkem 600 strávníků. Je možné uvažovat jídelnu jako variabilní prostor ke konání školních i mimoškolních společenských akcí.

Součástí školy může být **bufet/kavárna**, která by měla mít návaznost na víceúčelovou halu a zároveň by mohla být orientovaná do exteriéru, kde jej bude možné využívat veřejnost i z veřejného prostranství před školou. Vzhledem k vyhl. č. 282/2016 Sb. o požadavcích na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji a prodávat ve školách a školských zařízeních (tzv. pamlsková vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, se doporučuje provoz bufetu/kavárny oddělit od provozu základní školy.

Vnitřní sportoviště – víceúčelová sportovní hala (dále jen „hala“)

Hala bude sloužit v dopoledních hodinách **pro výuku tělesné výchovy na základní škole** a mimo školní provoz (v odpoledních, večerních hodinách i o víkendech) bude využívána Tělocvičnou jednotou Sokol Brno I **pro trénování a pořádání sportovních utkání a turnajů nadregionálního významu** (zejména florbalová utkání, dále atletických oddílů aj.).

Pro tyto účely by měla v hale sloužit **jedna velká tělocvična** s hřištěm o půdorysných rozměrech min. 24/46 m (tj. min. 20/40 m velikost hrací plochy a potřebné výběhové zóny) a světlou výškou min. 9,0 m a **jeden gymnastický sál** (cca 110 m²). Hala je možné řešit i jako polozapuštěné nebo plně zapuštěné patro.

Velká tělocvična bude mít hlediště o kapacitě cca 180 sedících diváků, které je možné řešit formou mobilní tribuny. Tato tribuna nebude ani v rozloženém stavu zasahovat do prostoru hřiště ani výběhových ploch hřiště. Velká tělocvična by měla umožnit její předělení (vizuálně, fyzicky pomocí např. rolety ze stropu, síť není dostačující) na tři prostory. Gymnastický sál bude sloužit jako prostor pro pokrytí potřeb základní školy a bude využíván např. také jako posilovna, gymnastický a taneční sál apod. V odpoledních a večerních hodinách a o víkendech jej bude možné využívat pro společensko-kulturní akce místních obyvatel apod.

Pro možnost konání sportovních akcí by měla být hala vybavena dalším dostatečně velkým vstupem pro stěhování a navážení materiálu. Vybavení bude umístěno v nářadovněch.

Hala bude vybavena odpovídajícím **sociálním zázemím** (min. 5 šaten s vlastním hygienickým zázemím) a zázemím pro učitele.

Z výše uvedených důvodů je požadováno, aby byl provoz haly oddělen od provozu základní školy a halu bylo možné využívat v odpoledních a večerních hodinách a o víkendech bez nutnosti kontrolovaného vstupu přes vrátnici v centrálním vstupu školy. Pro účely kontroly vstupu bude sloužit samostatný vedlejší vstup se samostatnou vrátnicí.

Venkovní sportoviště

Pro venkovní výuku tělesné výchovy, venkovní sportovní aktivity žáků budou sloužit venkovní sportoviště přilehlého areálu Tělocvičné jednoty Sokola Brno I, které je dostatečně vybavené.

Zahrada

Vzhledem k tomu, že je základní škola umístěna na pozemku s prostorově omezenými možnostmi, nelze v návrhu uvažovat s plnohodnotnou školní zahradou, která by pro žáky školy zajišťovala relaxační a venkovní výukový prostor pro zajištění především praktické výuky a demonstraci přírodních dějů. V návrhu ale lze uvažovat s využitím střechy pro umístění ploch pro relaxaci a venkovního výukového prostoru.

V soutěžním návrhu prověřte možnost přímého propojení areálu základní školy s Tyršovým sadem přes venkovní sportoviště TJ Sokol Brno I. Eventuelně lze uvažovat s možností využití zbytkových ploch zeleně podél jižní hranice venkovního sportoviště TJ Sokol Brno I např. pro osazení herních prvků.

Obr. 3 – Diagram provozního schématu základní školy, zdroj: KAM

1.4 Požadavky na řešení veřejných prostranství v rozsahu lokality B

Navrhněte koncepci úpravy veřejných prostranství v rozsahu lokality B, která by měla mít vysokou užitnou, sociální i estetickou hodnotu a která vytvoří atraktivní a reprezentativní místo odpovídající svému významu.

Návrh by měl **zohledňovat** následující požadavky:

- při návrhu veřejných prostranství se řiďte dokumentem Principy tvorby veřejných prostranství (<https://kambrno.cz/principy/>);
- vytvořte atraktivní, dostatečně vybavené a reprezentativní veřejná prostranství, která budou sloužit jako předprostor přilehlých staveb občanské vybavenosti (základní škola, Nejvyšší soud ČR, Masarykův studentský domov, Husův sbor);
- lokalita trpí akutním nedostatkem parkovacích kapacit, v rámci návrhu navrhněte způsob napojení na kapacitní podzemní parkovací objekt (cca 500 parkovacích stání) pod plochou venkovního sportoviště TJ Sokola Brno I z ulice Sokolské, který by v budoucnosti mohl být vybudován v rámci rekonstrukce sportoviště; předpokládá se, že navržené kapacity by mohli sloužit rezidentům a také okolním institucím (Nejvyšší soud, Masarykův studentský domov a další), které parkují v prostoru řešené lokality B; rozsah lokality B lze pro potřeby vymezení předpokládané velikosti navrženého parkovacího objektu rozšířit, nicméně provozní řešení parkovacího objektu nebude předmětem hodnocení poroty;
- v ulici Botanické navrhněte stromořadí odpovídající významu a charakteru místa tak, aby nebyla potlačena či zakryta stavba Husova sboru včetně věže;
- dbejte při návrhu na zvýšenou bezpečnost veřejných prostranství užívaných dětmi ve vztahu k automobilové dopravě;
- navrhněte řešení modrozelené infrastruktury jako nedílnou součást komplexního architektonického a krajinářského řešení veřejných prostranství;
- při návrhu veřejných prostranství koordinujte návrh krajinářských úprav s odvodněním zpevněných ploch, koncepce odvádění dešťových vod bude v souladu s platnou legislativou a Generelem odvodnění města Brna;
- při návrhu zohledněte princip aplikace hospodaření se srážkovými vodami prostřednictvím přírodě blízkých objektů nebo zařízení.

1.5 Požadavky na etapizaci

Celé řešené území bude rozděleno do dvou lokalit dle 1.1 Řešené území:

- **lokalita A** (základní škola s víceúčelovou sportovní halou) bude předmětem následné veřejné zakázky,
- **lokalita B** (přilehlá veřejná prostranství) nebude předmětem následné veřejné zakázky ani jiného druhu zadávacího řízení. Cílem soutěžního návrhu v této části řešeného území je prověření možnosti způsobu řešení předmětu Soutěže a zajistit Zadavateli portfolio názorů na řešení území, které budou sloužit pro další kroky k úpravě veřejných prostranství.

V soutěžním návrhu zobrazte schéma I. a II. fáze etapizace lokality B ve vztahu k možné budoucí výstavbě kapacitního parkovacího objektu pod venkovním sportoviště TJ Sokola Brno I. To znamená v I. fázi bez parkovacího objektu navrhnout řešení, které zachovává min. počet požadovaných parkovacích stání v prostoru lokality B. V II. fázi po realizaci kapacitního parkovacího objektu lze uvažovat s odstraněním parkovacích stání v prostoru mezi budovou Nejvyššího soudu a Masarykovým studentským domovem.

1.6 Základní bilance

Každý účastník odevzdá v soutěžním návrhu tabulku bilancí (dle vzorového podkladu *P05 – Vzor tabulky bilancí*), která bude vyplněna **pouze v rozsahu řešeného území**. Plochy a kapacity uvedené nad rámec řešeného území nebudou porotou hodnoceny.

2 Lokalita

2.1 Charakteristika lokality

Řešené území se nachází v městské části Brno-střed, v katastrálním území Veveří.

Novostavba základní školy bude vymezovat severovýchodní hranici areálu TJ Sokol Brno I, který byl na místě vystavěn již před rokem 1925 a v letech 1928–1929 byl doplněn o velký sportovně společenský objekt Stadionu (podle projektu M. Lamla a J. Šálka). Areál TJ Sokol Brno I byl postaven na místě bývalého hřbitova, který byl zrušen v roce 1883 a jehož pozůstatkem je Tyršův park a zahrada rektorátu VUT Brno jižně od řešeného území. Celý komplex můžeme rozdělit jednak na stavebně starší letní cvičiště od Miloslava Koprivy a jednak na budovu sokolovny.

Místo určené pro novostavbu základní školy dnes tvoří konstrukce bývalých tribun, které vytváří zastřešení garáží pod nimi. Stavba tribun letního sportoviště pomáhá zdůraznit výjimečnost Husova sboru od arch. Jana Víška z roku 1929 na Botanické ulici. To je dané odstupem severní tribuny z „uliční řady“. Víškova sakrální stavba tak působí jako point de vue průhledu ulice Botanické. Příjezd ke garážím pod tribunami je zajištěn z nároží ulic Botanická – Sokolská.

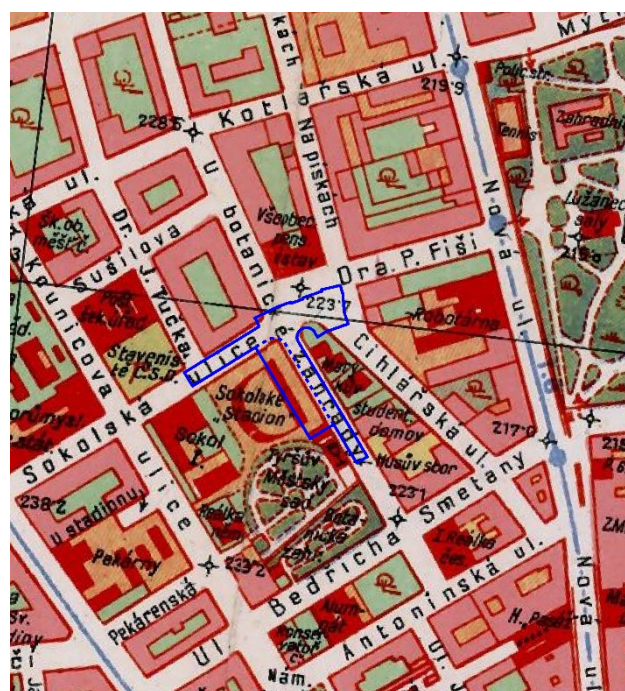
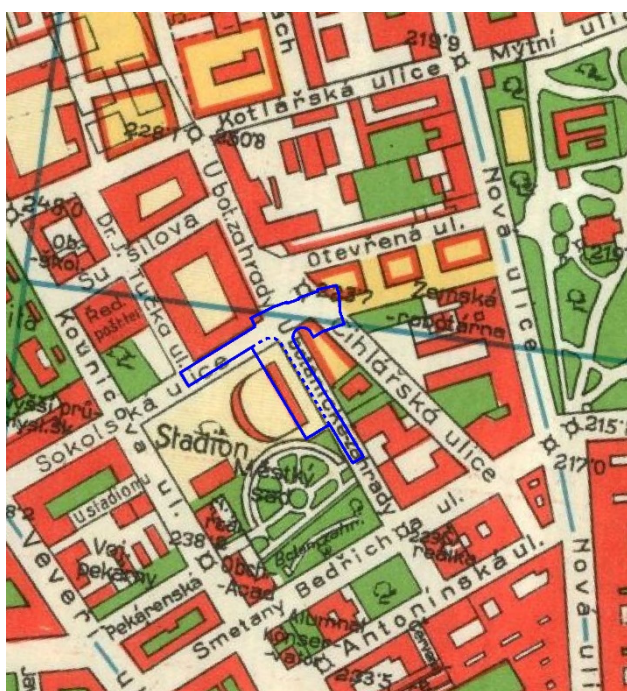
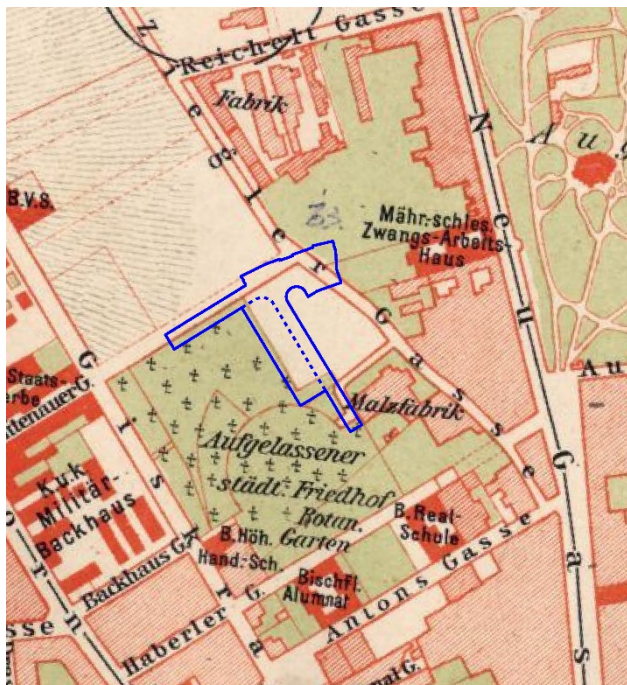
Obr. 4 – Dobová fotografie, nedatováno, zdroj: ftohistorie.cz

Terén se směrem od ulice Kounicovy k ulici Botanické snižuje a do ulice Botanické je pozemek TJ Sokol Brno I. z důvodu provozu garáží částečně vyrovnán opěrnou zdí. Celkový výškový rozdíl mezi ulicí Botanickou a sportovišti v areálu TJ Sokol Brno I. činí cca 4 m.

Na nároží ulic Botanické, Cihlářské a Burešově vzniklo nevelké veřejné prostranství, kterému dominují památkově chráněné objekty Masarykova studentského domova (B. Fuchs, 1930) a Všeobecný

penzijní ústav (dnešní Nejvyšší soud ČR, E. Králík, 1932). Jihovýchodně od řešeného území stojí stavba Husova sboru (J. Víšek, 1929) s dominantou věže.

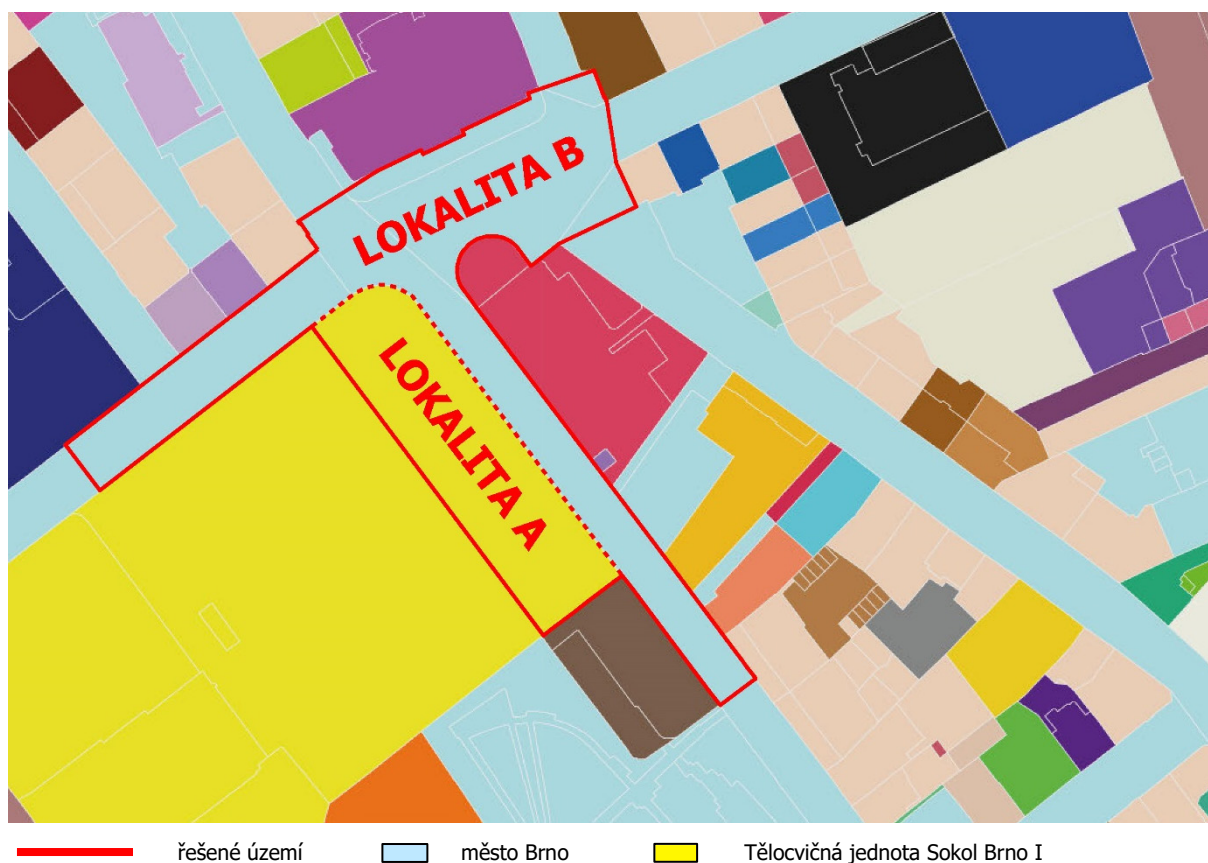

Obr. 5 – Vývoj lokality, výřez z Plán zemského hlavního města Brna z roku 1910 a výřezy z Jančova plánu Velkého Brna z let 1919, 1928 a 1932, zdroj: vilmwalter.cz/mapy/

2.2 Pozemky (majetkoprávní vztahy)

Pozemek p. č. 1378/1 v k. ú. Veveří určený pro novostavbu základní školy (lokality A) je v majetku Tělocvičné jednoty Sokol Brno I. Ostatní pozemky v řešeném území určené pro ideový návrh úprav veřejných prostranství (lokality B) jsou v majetku Statutárního města Brna.

Pozemek, na kterém bude umístěna základní škola bude převeden do majetku Statutárního města Brna.

Obr. 6 – Mapa majetkových poměrů v území, zdroj: KAM

2.3 Památková ochrana

Veřejnému prostranství, jehož západní frontu by měla vymezit novostavba základní školy, dominují funkcionalistické stavby Nejvyššího soudu ČR (bývalý Všeobecný penzijní ústav) a Masarykův studentský domov. Jižně od řešeného území byl postaven Husův sbor jako jeden z prvních příkladů moderní sakrální stavby v tehdejší Československu. Všechny vyjmenované stavby jsou zapsány na seznamu nemovitých kulturních památek ČR. V sousedství areálu TJ Sokol Brno I. (původního letního cvičiště doplněného sokolovnou a centrem Stadion) se nachází památkově chráněný Tyršův sad.

Lokalita leží v nárazníkové zóně statku světového dědictví „Villa Tugendhat“ (viz www.npu.cz/portal/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatky-s-mezinarodnim-staturem/OUV/VYJIMECNA%20SVETOVA%20HODNOTA_BRNO.pdf a <https://pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/naraznikova-zona-statku-svetoveho-dedictvi-vila-tugendhat-v-brne-19848939>) a v ochranném pásmu městské památkové rezervace Brno (dle § 17 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, rozsah viz pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/ochrannepasmo-pro-historicke-jadro-mesta-brna-prohlasenarizenim-vlady-csr-c-54-ze-dne-19-4-1989-za-mestskou-pamatkovou-rezervaci-477910909).

Masarykův studentský domov¹

Velkoryse pojatý komplex budov stavebně náročného programu, bohatý ve hmotě, dispozici i siluetě. Příklad zralého funkcionalismu autora Bohuslava Fuchse (1929–1930).

Soubor studentského domova je situován v cípu sevřeném ulicemi Cihlářskou a Botanickou. Provoz je rozdělen do dvou hlavních objektů, na ubytovací část a stravovací část, které jsou spojeny navzájem krčkem s vloženým schodištěm. Krček je v přízemí podchodný a z tohoto místa je vstup do ubytovací části se správním přízemím vlevo a stravovací část s kulturním zařízením vpravo.

Přízemí obytného bloku využito pro byty ředitele a správce objektu spolu se správním provozem – kanceláři ředitele, administrativy a zasedací síní. V dalších čtyřech patrech je ubytovací část v typickém zpracování. Ve dvouraktovém železobetonovém nosném systému jsou vždy čtyři ložnice s kapacitou po 12 lůžkách s vestavěnými skříňkami z chodby. Studovny jsou rozděleny podle stupně studia (všeobecné a maturanti).

Dvouramenným schodištěm je ubytovací část spojena s přednáškovým sálem (provizorně ubytování) a terasou nad jídelnou. Jídelní blok obsahuje v přízemí kuchyň, jídelnu, v patře galerii prostory původně určené pro hudební salonky a tělocvičnu, dnes přeměněné ve sklady. Prostor jídelny přes dvě patra je formován použitou rámovou železobetonovou konstrukcí.

Nejvyšší soud ČR² (bývalá budova Všeobecného penzijního ústavu)

Administrativní budova vystavěná ve funkcionalistickém stylu podle projektu Emila Králíka. Monumentální průčelí je dominantním protipólem Masarykova studentského domova od Bohuslava Fuchse.

Trojkrídlatá dvouraktová budova s hlavním průčelím obráceným směrem do ulice Burešovy. Vnitřní prostory výrazně upraveny pro administrativní účely. Po přestavbě vystavěno šesté patro, které je na první pohled odlišené ať už použitím materiálu tak tvarem oken. V bočních křídlech patrná vertikální schodištní chodba prosvětlená luxfery.

Úřední budova na parcele sevřené ulicemi Botanická, Bayerova, hlavním průčelím do ulice Burešovy, tvořící závěr ulice Cihlářské. Sestává ze tří hlavních částí, a to z přední části úřední, která je obrácena na stranu JV, kde stavební čára byla nejdelší a z postranních dvou částí bytových. V šesti patrech ústavu jsou rozmístěny úřadovny tak, jak to vyžadoval provoz Všeobecného penzijního ústavu, pro který byla stavba navržena, ve dvouraktovém systému. Vstup vestibulem se širokým schodištěm vyrovnávajícím rozdíl terénu a přízemí. Hlavní spojovací schodiště je tříramenné s dvěma výtahovými tělesy v zrcadle. V koncích chodby jsou dvouramenná schodiště o nestejně délce ramen. Hlavní schodiště vybíhá z traktu chodby a spolu se sociálním zařízením po obou stranách tvoří dvorní rizalit. Bytová část navržena jako rezerva pro část úřední. Proto byly byty variabilně řešeny, vzhledem k další možnosti vyvolané přestavby a připojení k části úřední. Vstupy na schodiště jsou situovány z obou bočních ulic Bayerovy a Botanické. Stavba byla navržena jako betonová kostra pilířové soustavy s výplňovým zdívkem tak, aby nebyla patrna navenek rozdílnost použitých hmot. Přízemí tvoří jakousi podnož pod 5 ostatními patry, které na ni dosedají odstupem v patře prvním. Jednoduchá fasáda je charakteristická dvoukřídlovými okny s meziokenními pilíři v dlouhých horizontálech.

Husův sbor³

Moderní racionalisticky pojatá architektura předního brněnského architekta J. Víška z roku 1929, členěná působivě ve hmotě i v siluetě. Významná práce meziválečného období.

Budova na cípové parcele sevřené bývalým hřbitovem a stadionem s lícem přímo v uliční čáře. Železobetonová rámová konstrukce vytváří svým systémem prostory koncertního sálu v přízemí s vchodem přímo z Botanické ulice a sborovou síň v patře s nástupem z terasy ve štítě. Vestibul přednáškového a koncertního sálu pod terasou zprostředkovává nástup do sálu s jevištěm a dále do prostoru sanitárního a provozního vybavení.

Širokým schodištěm z užší strany nástup do sborové síně, která má kůr s varhanami a zvýšené kněžiště. Kruchta je prodloužena v boční úzké galerii po celé délce prostoru. Vysoká okna osvětlují sborovou síň v 2 x 6 okenních osách. Kněžiště je rovněž spojeno s čekárnou dveřmi vpravo a se sakristiemi dveřmi vlevo. Kromě těchto místností jsou za kněžištěm umístěny byty domovníka, duchovního, schodiště na věž a kanceláře administrativy.

V architektuře jsou provozy zpracovány v jednoduchých hmotách. K hmotě hlavních prostorů – sborové síně a přednáškové síně je přivázána věž v jednoduché hmotě s ochozem v odstupnění. Okenní otvory odpovídají za nimi řešenému provozu a prostoru a tlumočí tak racionálně obsah stavby navnek.

Tyršův sad⁴

Tyršův sad se nachází na části plochy bývalého hřbitova, který byl zrušen roku 1883. Po druhé světové válce byla k sadu připojena bývalá školní botanická zahrada, která byla založena r. 1902 a pro veřejnost otevřena r. 1904. Botanická zahrada byla doplněna skleníkem, alpinem a oddělením vodních rostlin. Po válce zájem postupně klesal, důvodem bylo také založení mnohem vybavenější botanické zahrady univerzitní. Hřbitovní minulost parku připomíná Železný kříž a upomínková deska věnovaná generálu Rogeru Valhubertovi. Na bývalém hřbitově byly pohřbeny i některé další významné osobnosti Brna (biskup Schrattenbach).

Sokolovna a společenské centrum Stadion

V roce 1920 byl zakoupen pozemek mezi ulicemi Kounicovou, Sokolskou a Botanickou. V roce 1922 bylo na pozemku zřízeno letní cvičiště, 1927 započata stavba, 1929 otevřeno atletické hřiště a 1930 dokončeny dvě tělocvičny. Později byl realizován velký společenský sál s předsálím a šatnami, sokolské kino, restaurace a kavárna. Architektem funkcionalistické stavby byl Miloš Laml.

2.4 Vybavenost

Řešené území leží ve vnitřním centru města v těsné blízkosti historického centra. V bezprostřední docházkové vzdálenosti se nachází budova Nejvyššího soudu ČR, Masarykův studentský domov, Kino Art s kavárnou, samoobsluha, Krajské policejní ředitelství, areál TJ Sokol Brno I., kulturní centrum, divadlo Marta, Husův sbor, vyšší odborná škola zdravotnická, střední průmyslová škola a vyšší odborná škola, základní škola Antonínská, celá řada kaváren, restaurací, prodejen a služeb a dalších.

2.5 Doprava

Řešené území leží mezi dvěma významnými městskými třídami – Lidickou a Kounicovou, které radiálně propojují městské centrum se severní částí města.

2.5.1 Doprava MHD

Území je velmi dobře napojené na MHD. V ulici Lidické jezdí tramvajové linky. Ulicí Kounicovou a Kotlářskou projíždějí trolejbusové linky.

Nejbližší trolejbusové zastávky jsou v ulici Kounicově, pak také v ulici Pionýrské, popř. Kotlářské. Tramvajové zastávky jsou v docházkové vzdálenosti v ulici Lidické a také v ulici Veverí.

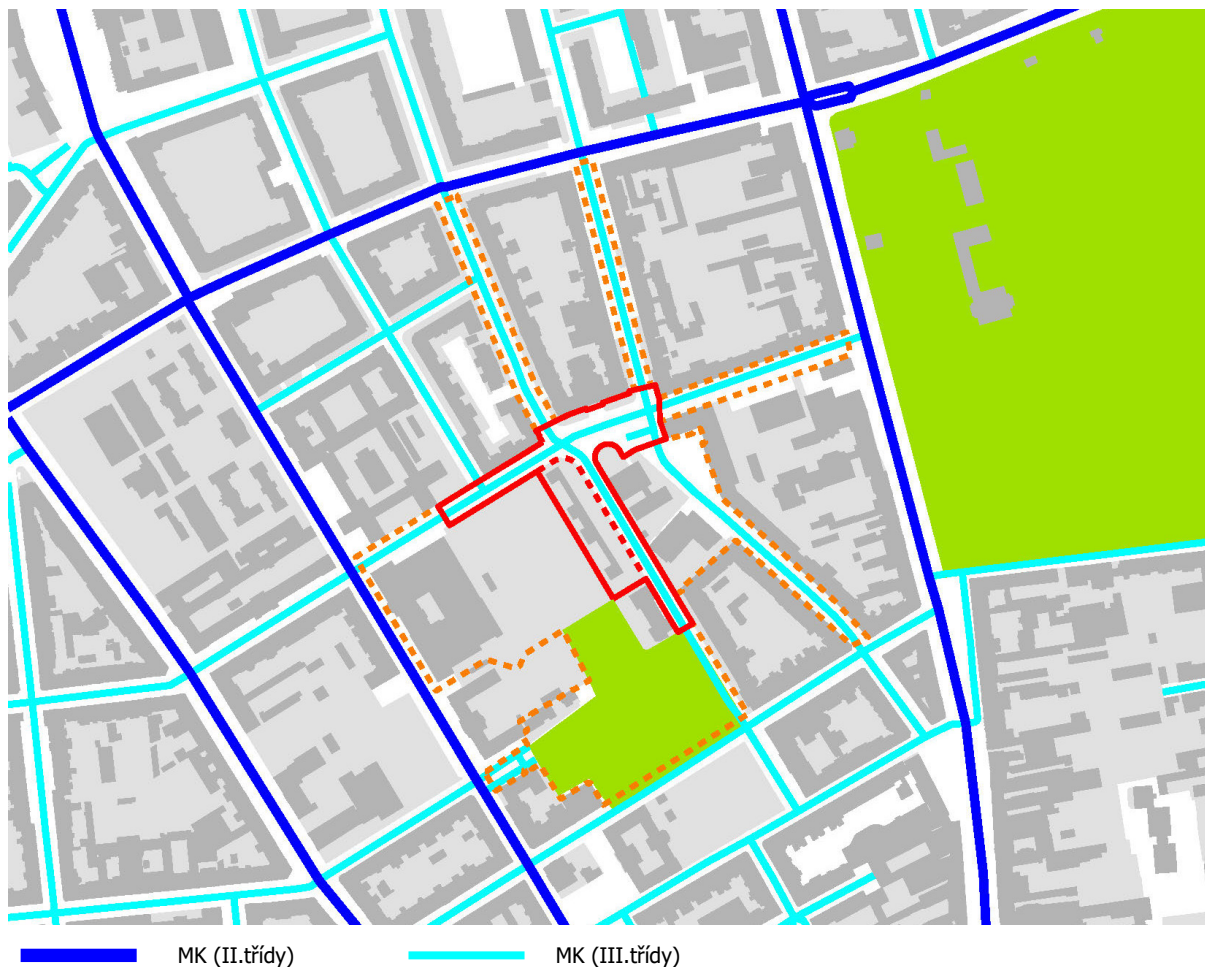
Obr. 7 – Schéma MHD, zdroj: KAM

2.5.2 Automobilová doprava

Řešené území se nachází v relativně klidné části města v blízkosti historického centra a dopravně je napojeno na dopravně významné městské ulice a třídy (Kounicova, Lidická, Kotlářská).

Podél severovýchodní hranice řešeného území vede jednosměrná ulice Botanická. Severozápadní hranici lemují ulice Sokolská a Burešova, které propojují ulice Lidickou a Kounicovu.

Parkování je umožněno v ulicích podél místních komunikací na vyhrazených místech. Lokalita se nachází v zóně B (zelená zóna) v oblasti 1-14.

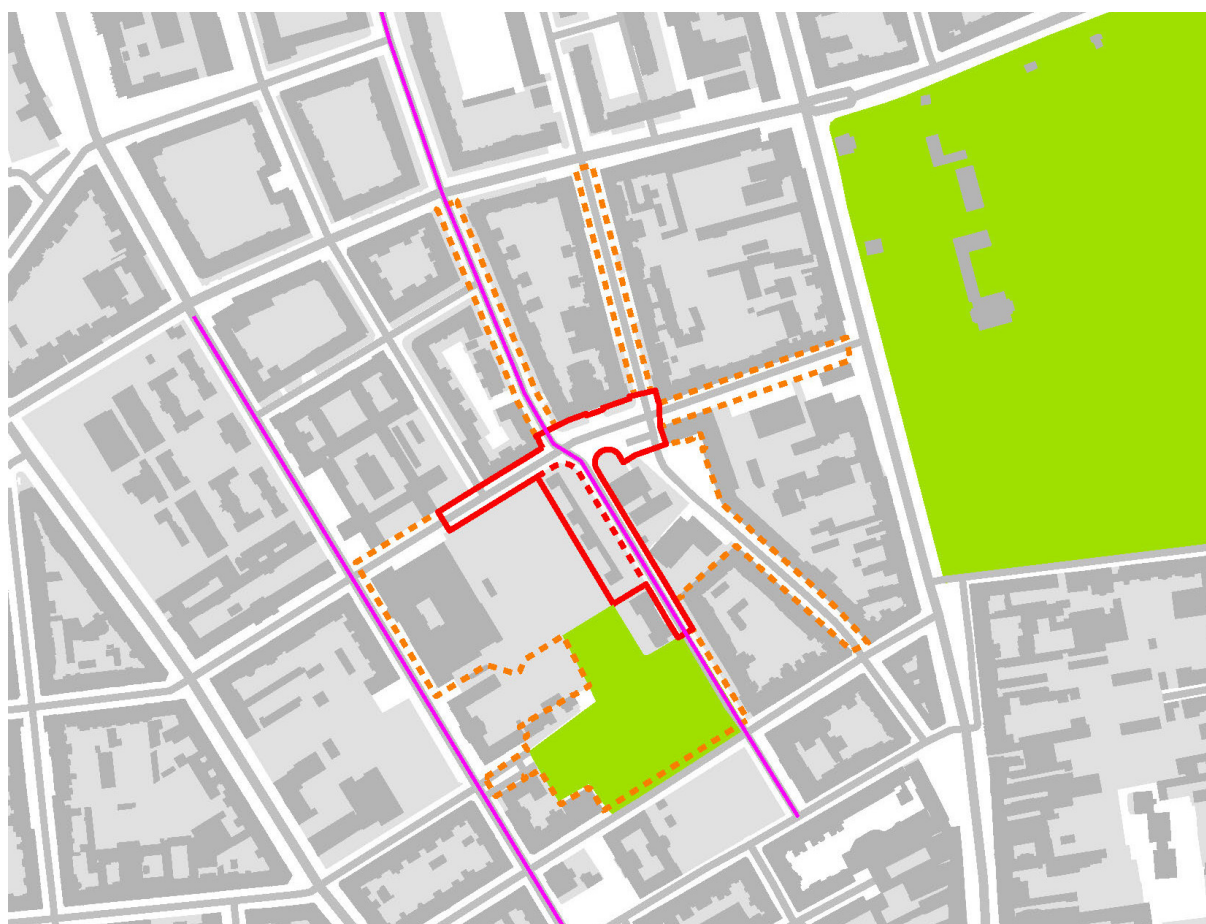
Obr. 8 – Schéma IAD, zdroj: KAM

2.5.3 Cyklistická doprava

Územím prochází cyklistická trasa podél ulice Botanické, která je značená v úseku od ulice Tábor po ulici Antonínskou. Jedná se však o cyklotrasu doplňkového systému, která není navázána na žádnou cyklotrasu základního systému cyklotras. Cyklisté tak musejí pokračovat ve stávajícím dopravním profilu.

Cyklistická trasa v úseku od Kotlářské po Antonínskou ulici vede ve smíšeném provozu cyklistů a pěších. Přestože této organizaci neodpovídá skladba povrchů, je dlouhodobým plánem města tuto stezku značit jako Stezku pro chodce s povoleným vjezdem cyklistů.

Další trasou je úsek v ulici Kounicova, který má ze směru od centra vyhrazený pruh od ulice Joštova po ulici Kotlářskou. Ve směru do centra je vyhrazen pruh pro cyklisty od ulice Kotlářské po ulici Slovákovu.

— cyklotrasy

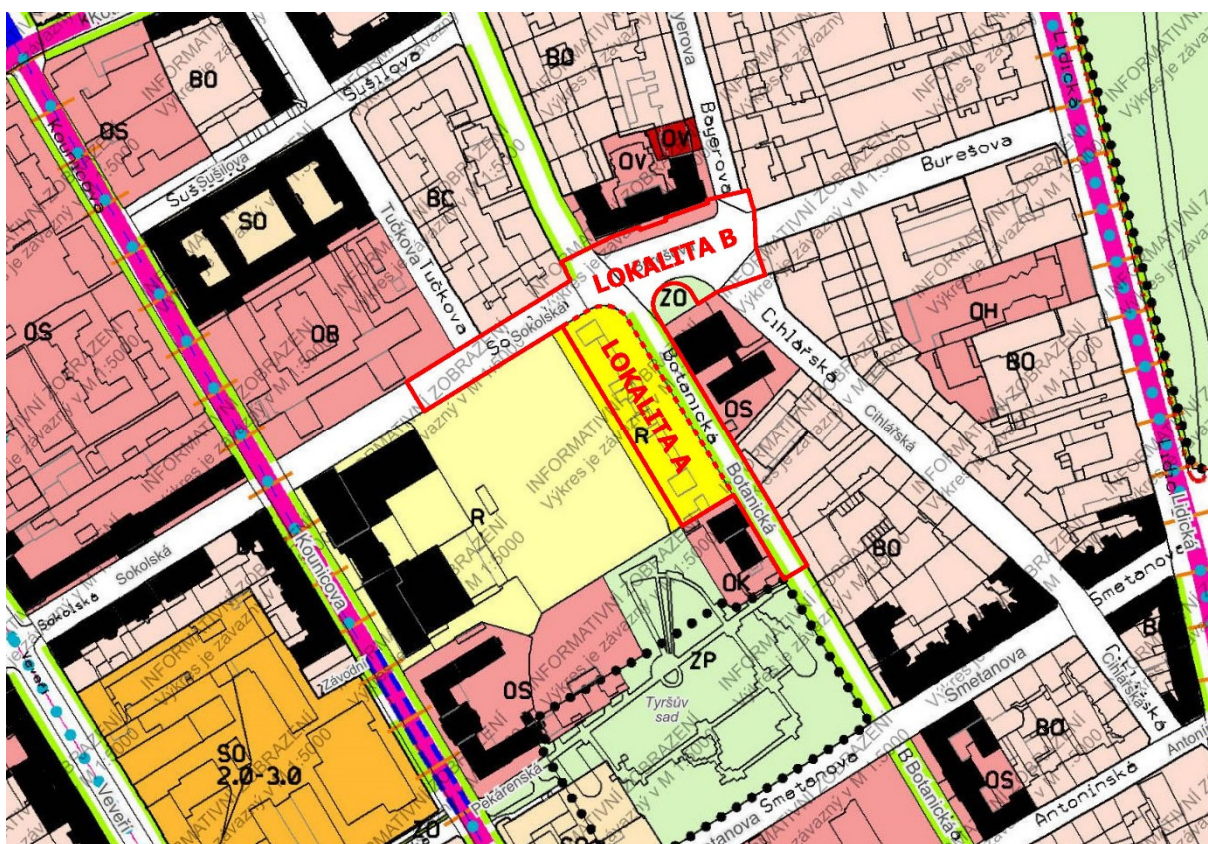
Obr. 9 – Schéma cyklistické dopravy, zdroj: KAM

2.6 Územní plánování

2.6.1 Platný územní plán

V platném územním plánu je řešené území klasifikováno v plochách s rozdílným způsobem využití jako stavební návrhová plocha **R – zvláštní plocha pro rekreaci** a plocha komunikací a prostranství místního významu.

Plocha R – zvláštní plocha pro rekreaci je určena pro hromadnou rekreaci, sport, zábavu a soustředěné formy rekreačního bydlení a ubytování (sportovní a zábavní komplexy, sportoviště organizované tělovýchovy a rekreační střediska).

Obr. 10 – Výřez z platného územního plánu (gis.brno.cz)

2.6.2 Návrh územního plánu

Ve výsledném návrhu nového územního plánu je řešené území klasifikováno v plochách s rozdílným způsobem využití jako plocha stabilizovaná stavebně omezená **S/o1 – plocha sportu**, výšková úroveň zástavby 3–7 m. Hlavní je využití pro sport a pohybovou rekreaci. Přípustné je využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití (včetně ubytování pro sportovce) a využití, které zlepšuje kvalitu hlavního využití v ploše. Nepřípustné jsou plochy bydlení, s výjimkou správce či provozovatele sportovního zařízení, a to pouze pokud je záměr hlavního využití již realizován nebo je bydlení správce (popř. provozovatele) sportovního zařízení součástí záměru hlavního využití.

Lokalita B řešeného území leží ve stabilizované ploše veřejných prostranství.

Obr. 11 – Výřez z připravovaného územního plánu – upravený návrh pro opakované veřejné projednání (gis.brno.cz)

POUŽITÁ LITERATURA A PRAMENY

- 1) pamatkovykatalog.cz/masarykuv-studentsky-domov-19223369
- 2) pamatkovykatalog.cz/vseobecny-penzijni-ustav-19223464
- 3) pamatkovykatalog.cz/husuv-sbor-19155819
- 4) pamatkovykatalog.cz/tyrsuv-sad-18750900

Náš projekt? Brno!

www.kambrno.cz